Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (fjärde avdelningen)

20 mars 2019*

”Statligt stöd – Stöd som de spanska myndigheterna har beviljat vissa professionella fotbollsklubbar – Garanti – Beslut i vilket ett stöd förklaras vara oförenligt med den inre marknaden – Fördel – Motiveringsskyldighet”

I mål T-766/16,

Hércules Club de Fútbol, SAD, Alicante (Spanien), företrätt av advokaterna S. Rating och Y. Martínez Mata,

sökande,

med stöd av

Konungariket Spanien, inledningsvis företrätt av A. Gavela Llopis och M.J. García-Valdecasas Dorrego, därefter av M.J. García-Valdecasas Dorrego, båda i egenskap av ombud,

intervenient,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av G. Luengo, B. Stromsky och P. Němečková, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan enligt artikel 263 FEUF om ogiltigförklaring av kommissionens beslut (EU) 2017/365 av den 4 juli 2016 om det statliga stöd SA.36387 (2013/C) (f.d. 2013/NN) (f.d. 2013/CP) som Spanien har genomfört till förmån för Valencia Club de Fútbol [SAD], Hércules Club de Fútbol [SAD] och Elche Club de Fútbol [SAD] (EUT L 55, 2017, s. 12),

meddelar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen),

sammansatt av ordföranden H. Kanninen (referent) samt domarna J. Schwarcz och L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín,

justitiesekreterare: handläggaren I. Dragan,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 14 september 2018,

* Rättegångsspråk: spanska.

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Sökanden, Hércules Club de Fútbol, SAD (nedan kallat Hércules CF eller bolaget), är en professionell fotbollsklubb som drivs i bolagsform. Klubben är hemmahörande i Alicante, i den autonoma regionen Valencia.

2 Stiftelsen Fundación Hércules de Alicante (nedan kallad Fundación Hércules) är en organisation utan vinstsyfte, vars ändamål är kopplat till Hércules CF:s verksamhet. Enligt Fundación Hércules stadgar och regler är styrelseledamöterna i Hércules CF i juridisk mening även ledamöter i Fundación Hércules beslutande organ (Patronato).

3 Den 26 juli 2010 beviljade Instituto Valenciano de Finanzas (nedan kallat IVF), som är Generalitat Valencianas (Valencias regionstyre, Spanien) (nedan kallat Generalitat Valenciana) finansinstitut, Fundación Hércules en garanti för ett banklån på 18 miljoner euro från Caja de Ahorros del Mediterráneo (nedan kallad CAM) som skulle användas för att teckna aktier i Hércules CF i samband med en nyemission. När nyemissionen hade genomförts ägde Fundación Hércules 81,96 procent av aktierna i Hércules CF.

4 Garantin täckte 100 procent av lånets kapitalbelopp, jämte ränta och kostnader för den garanterade transaktionen. För detta skulle Fundación Hércules betala en årlig garantiavgift på 1 procent till IVF. Dessutom mottog IVF i pant, som en motgaranti, aktier i Hércules CF som förvärvats av Fundación Hércules. Fram till pantsättningen av aktierna erhöll IVF en tillfällig garanti från ägaren till arenan Estadio José Rico Pérez, Aligestión Integral SA (nedan kallat Aligestión), och pant för de aktier i Hércules CF som ägdes av Aligestión. Det underliggande lånets löptid var fem år. Det underliggande lånets räntesatser var a) en fast ränta på 4 % under de första 36 månaderna, och b) Euribor 1 år + en marginal på 2 % under de sista 24 månaderna. Det togs även ut en uppläggningsavgift på 0,5 %. Tanken var att återbetalningen av det garanterade lånet (kapitalbelopp och ränta) skulle ske genom försäljning av aktierna i Hércules CF som förvärvats av Fundación Hércules.

5 Efter det att IVF hade beviljat den statliga garantin underlät Fundación Hércules att återbetala det underliggande lånet. Den 24 januari 2012 betalade därför IVF, som var tvungen att fullgöra sina rättsliga förpliktelser som borgensman, tillbaka 18,4 miljoner euro till CAM, ersatte banken som borgenär för det aktuella lånet och väckte därefter talan mot Fundación Hércules för att få tillbaka det aktuella beloppet.

6 Europeiska kommissionen fick information om påstått statligt stöd, som beviljats av Generalitat Valenciana i form av garantier för banklån till Valencia Club de Fútbol SAD, Hércules CF och Elche Club de Fútbol SAD. Kommissionen uppmanade därför, den 8 april 2013, Konungariket Spanien att yttra sig över dessa upplysningar. Konungariket Spanien inkom med yttranden till kommissionen den 27 maj och 3 juni 2013.

7 Genom skrivelse av den 18 december 2013 underrättade kommissionen Konungariket Spanien om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 108.2 FEUF. Genom skrivelse av den 10 februari 2014 inkom Spanien med ett yttrande över beslutet om att inleda nyss nämnda förfarande.

8 Under det formella granskningsförfarandet mottog kommissionen yttranden och upplysningar från Konungariket Spanien, IVF, Liga Nacional de Fútbol Profesional, Valencia Club de Fútbol och Fundación Valencia Club de Fútbol.

9 Den 4 juli 2016 antog kommissionen beslut (EU) 2017/365 om det statliga stöd SA.36387 (2013/C) (f.d. 2013/NN) (f.d. 2013/CP) som Spanien har genomfört till förmån för Valencia Club de Fútbol [SAD], Hércules Club de Fútbol [SAD] och Elche Club de Fútbol [SAD] (EUT L 55, 2017, s. 12) (nedan kallat det angripna beslutet). I detta beslut fann kommissionen bland annat att den statliga garanti som IVF beviljat den 26 juli 2010 för ett banklån till Fundación Hercules som skulle användas för att teckna aktier i Hércules CF i samband med en nyemission som bolaget beslutat att genomföra (nedan kallad den omtvistade åtgärden), utgjorde olagligt stöd som var oförenligt med den inre marknaden och att storleken på stödet uppgick till 6 143 000 euro (artikel 1 i det angripna beslutet). Kommissionen ålade därför Konungariket Spanien att återkräva stödet från Hércules CF (artikel 2 i det angripna beslutet) och angav att återkravet skulle genomföras ”omedelbart och effektivt” (artikel 3 i det angripna beslutet).

10 I det angripna beslutet fann kommissionen för det första att den omtvistade åtgärden, som beviljats av IVF, tog statliga medel i anspråk och kunde tillskrivas Konungariket Spanien. För det andra fann kommissionen att mottagaren av stödet var Hércules CF och inte Fundación Hércules, som hade agerat som ett finansiellt bolag, särskilt med hänsyn till att syftet med åtgärden var att underlätta finansieringen av nyemissionen i Hércules CF. Vid tidpunkten för beviljandet av den omtvistade åtgärden var den ekonomiska situationen i Hércules CF enligt kommissionen att jämställa med den ekonomiska situationen i ett företag i svårigheter i den mening som avses i punkt 10 a och punkt 11 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (EUT C 244, 2004, s. 2) (nedan kallade riktlinjerna om undsättning och omstrukturering). Mot bakgrund av de kriterier som anges i kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna [107 FEUF] och [108 FEUF] på statligt stöd i form av garantier (EUT C 155, 2008, s. 10, nedan kallat tillkännagivandet om garantier), och med hänsyn till Hércules CF:s ekonomiska situation samt till villkoren för den statliga garanti som beviljats till förmån för bolaget, slog kommissionen fast att det var fråga om en otillbörlig fördel som kunde snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna. Vidare gjorde kommissionen, i det angripna beslutet, en beräkning av storleken på det stöd som Hércules CF påstods ha beviljats. Beräkningen gjordes på grundval av den gällande referensräntan i enlighet med kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor (EUT C 14, 2008, s. 6), eftersom det inte var möjligt att göra en meningsfull jämförelse på grundval av liknande transaktioner på marknaden. Vid beräkningen av storleken på det omtvistade stödet ansåg kommissionen att de aktier i Hércules CF som lämnats i pant till IVF, som motgaranti, var i princip värdelösa. Slutligen fann kommissionen i det angripna beslutet att det omtvistade stödet inte var förenligt med den inre marknaden, särskilt med beaktande av de principer och villkor som fastställs i riktlinjerna om undsättning och omstrukturering.

Förfarandet och parternas yrkanden

11 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 7 november 2016 väckte Hércules CF förevarande talan. Bolaget har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

12 Genom särskild handling som inkom till tribunalens kansli samma dag ingav Hércules CF en ansökan om interimistiska åtgärder och begärde att tribunalen skulle förordna om uppskov med verkställigheten av artikel 2 i det angripna beslutet i den del det däri anges att stödet ska återkrävas.

13 Kommissionen inkom med svaromål till tribunalens kansli den 20 januari 2017 och har yrkat att domstolen ska

– ogilla talan, och

– förplikta Hércules CF att ersätta rättegångskostnaderna.

14 Hércules CF inkom med replik till tribunalens kansli den 7 mars 2017.

15 Genom beslut av den 29 mars 2017 tillät ordföranden på tribunalens fjärde avdelning Konungariket Spanien att intervenera till stöd för Hércules CF:s yrkanden.

16 Kommissionen inkom med duplik till tribunalens kansli den 19 april 2017.

17 Konungariket Spanien inkom med interventionsinlaga till tribunalens kansli den 19 juni 2017.

18 Konungariket Spanien har yrkat att tribunalen ska

– bifalla talan och ogiltigförklara det angripna beslutet, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

19 Kommissionen inkom med yttrande över interventionsinlagan till tribunalens kansli den 27 juli 2017.

20 Genom skrivelse av den 17 augusti 2017 uppgav Hércules CF att bolaget önskade yttra sig vid den muntliga förhandlingen.

21 Genom beslut av den 22 mars 2018, Hércules Club de Fútbol/kommissionen (T-766/16 R, ej publicerat, EU:T:2018:170) avslog tribunalens ordförande ansökan om interimistiska åtgärder och beslutade att frågan om rättegångskostnader skulle anstå.

22 Genom skrivelser från tribunalens kansli av den 13 juli 2018 ställde tribunalen skriftliga frågor till rättegångsdeltagarna, som en åtgärd för processledning enligt artikel 89 i tribunalens rättegångsregler.

23 Rättegångsdeltagarna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 14 september 2018.

24 Genom beslut av den 22 november 2018, Hércules Club de Fútbol/kommissionen (C-334/18 P(R), EU:C:2018:952), upphävde domaren med behörighet att besluta om interimistiska åtgärder vid domstolen beslutet av den 22 mars 2018, Hércules Club de Fútbol/kommissionen (T-766/16 R, ej publicerat, EU:T:2018:170), och återförvisade målet till tribunalen. Den 28 november 2018 meddelade tribunalens ordförande ett beslut med stöd av artikel 157.2 i rättegångsreglerna, i vilket denne förordnade om uppskov med verkställigheten av det angripna beslutet i den del det berör Hércules CF, till dess att slutligt beslut i det interimistiska förfarandet meddelas.

Rättslig bedömning

Begäran om åtgärder för processledning

25 Hércules CF har i sin ansökan begärt att tribunalen ska vidta en åtgärd för processledning. Den begärda åtgärden består i att låta bolaget ta del av vissa uppgifter i akten i det administrativa förfarandet, som låg till grund för det angripna beslutet.

26 Hércules CF anser att bolaget behöver ha tillgång till hela den skriftväxling som ägde rum mellan spanska statliga och regionala myndigheter och kommissionen under det administrativa förfarandet – såvitt den inte specifikt rör Valencia Club de Fútbol eller Elche Club de Fútbol – för att bolaget fullt ut ska kunna utöva sin rätt till försvar och för att den diskriminerande behandling som det blivit utsatt för av nämnda myndigheter ska kunna avhjälpas. Enligt Hércules CF framgår det dessutom av det angripna beslutet att det grundar sig på oriktiga uppgifter från de spanska myndigheterna, eller en felaktig tolkning av dessa uppgifter, vilket utgör ytterligare skäl att bifalla bolagets begäran om att tribunalen ska vidta en åtgärd för processledning. Ett bifall till nämnda begäran är det enda sättet för bolaget att komplettera sina grunder och argument vid en lämplig tidpunkt i processen, med hänsyn till att bolaget har varit tvunget att utforma förvarande talan om ogiltigförklaring och ge in en ansökan om uppskov med verkställigheten utan att ha tillgång till de argument som de spanska myndigheterna framförde under det administrativa förfarandet.

27 Enligt artikel 88.1 i rättegångsreglerna får tribunalen, på eget initiativ eller på begäran av en part, vidta åtgärder för processledning när som helst under rättegången. Sådana åtgärder är, enligt artikel 89 i rättegångsreglerna, avsedda att säkerställa att målen bereds, att förfarandena genomförs och att målen avgörs under bästa möjliga förhållanden. Åtgärder för processledning kan bland annat bestå i att begära att en rättegångsdeltagare ska förete handlingar rörande målet (artikel 89.3 d i rättegångsreglerna).

28 Det ska även erinras om att det ankommer på tribunalen att bedöma nyttan av åtgärder för processledning som begärts av en av parterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 juli 1999, Séché/kommissionen, T-112/96 och T-115/96, EU:T:1999:134, punkt 284).

29 För att tribunalen ska kunna avgöra om det för en ändamålsenlig handläggning av målet behövs att den begär att en rättegångsdeltagare företer vissa handlingar, måste den part som har begärt detta ange vilka handlingar som ska företes och tillhandahålla tribunalen åtminstone ett minimum av uppgifter som styrker att dessa handlingar behövs för handläggningen av målet (dom av den 17 december 1998, Baustahlgewebe/kommissionen, C-185/95 P, EU:C:1998:608, punkt 93; se även dom av den 16 oktober 2013, TF1/kommissionen, T-275/11, EU:T:2013:535, punkt 117 och där angiven rättspraxis). Detta innebär att sökanden särskilt måste lägga fram exakta och relevanta uppgifter som kan förklara varför de aktuella handlingarna kan vara av intresse för målets avgörande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 juli 2016, Oikonomopoulos/kommissionen, T-483/13, EU:T:2016:421, punkt 253).

30 I förevarande fall har Hércules CF endast anfört allmänna överväganden som avser att de påstådda felaktigheterna i det angripna beslutet beror på att det förelåg felaktigheter i de yttranden som gavs in av de spanska myndigheterna under det administrativa förfarandet, eller åtminstone på en felaktig tolkning av dessa yttranden. Bolaget kan därigenom inte anses ha visat på vilket sätt de begärda handlingarna kan vara av intresse för målets avgörande.

31 Det nyss anförda finner dessutom stöd i systematiken i det angripna beslutet och i det förfarande som ledde fram till dess antagande. För det första kan det konstateras att innehållet i de yttranden från Konungariket Spanien, IVF och Generalitat Valenciana som Hércules CF har begärt att få ta del av framgår av själva det angripna beslutet, närmare bestämt skälen 36–45 i beslutet. För det andra gäller att berörda parter, med undantag för den medlemsstat som är ansvarig för beviljandet av stödet, inte har rätt att under förfarandet för kontroll av statligt stöd ta del av handlingarna i akten i ärendet hos kommissionen (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, punkt 58).

32 Härtill kommer att då Hércules CF inte har styrkt att åtgärden för processledning är av intresse för målets avgörande, kan bolaget inte med framgång åberopa att dess rätt till försvar har åsidosatts på grund av att det inte getts tillgång till de aktuella handlingarna (se, analogt, dom av den 11 december 2014, van der Aat m.fl./kommissionen, T-304/13 P, EU:T:2014:1055, punkt 61).

33 Slutligen finner tribunalen att den omständigheten att Hércules CF fick avslag på sin begäran till Generalitat Valenciana om att få ta del av nämnda handlingar, trots att Valencia Club de Fútbol, enligt bolaget, hade fått ta del av dem, saknar betydelse för avgörandet av den nu aktuella begäran om att tribunalen ska vidta en åtgärd för processledning. Denna påstådda diskriminering påverkar nämligen inte bedömningen att det inte är av intresse för målets avgörande att de aktuella handlingarna företes.

34 Hércules CF:s begäran om att tribunalen ska vidta en åtgärd för processledning ska således avslås.

Prövning i sak

35 Hércules CF har till stöd för sin talan åberopat tre grunder, vilka samtliga avser åsidosättande av artikel 107.1 FEUF. Vad gäller den första grunden anser bolaget att åsidosättandet består i att kommissionen felaktigt ansåg att bolaget fått en fördel genom den omtvistade åtgärden. Vad gäller den andra grunden, som har åberopats i andra hand, anser bolaget att åsidosättandet består i att kommissionen felaktigt ansåg att den omtvistade åtgärden medförde en snedvridning av konkurrensen och påverkade handeln mellan medlemsstaterna. Vad gäller den tredje grunden, som också den åberopats i andra hand, anser bolaget att åsidosättandet består i att kommissionen gjorde en felaktig bedömning av storleken på det beviljade stödet.

Den första grunden: Kommissionen ansåg felaktigt att bolaget fått en fördel

36 Hércules CF har, med stöd av Konungariket Spanien, delat upp den första grunden i två delar, som ska prövas i tur och ordning.

– Den första delen av den första grunden, avseende att kommissionen felaktigt ansåg att Hércules CF var ett företag i svårigheter

37 Hércules CF har till utveckling av den första delen av den första grunden anfört bland annat följande. Bolaget var inte ett företag i svårigheter vid tidpunkten för beviljandet av den omtvistade garantin. För det första är de kriterier som anges i punkt 10 a i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering inte tillämpliga på fotbollsmarknaden. Mot bakgrund av de särskilda förhållanden som råder på den marknaden är den enda relevanta metoden den som används av den europeiska fotbollskonfederationen Union of European Football Associations (Uefa) och den spanska professionella fotbollsligan (Liga Nacional de Fútbol Profesional) och som består i att jämföra en klubbs räkenskaper med genomsnittet för övriga klubbar som deltar i tävlingar i samma medlemsstat. Hércules CF:s ekonomiska situation var bättre än genomsnittet av de klubbar som spelar i den högsta och näst högsta divisionen i den spanska fotbollsligan. Den var dessutom jämförbar med situationen för europeisk fotboll som helhet.

38 Vid tidpunkten för beviljandet av den omtvistade garantin var varken skulder och skuldsättningsgrad relevanta finansiella indikatorer, med hänsyn till klubbarnas upplåningskapacitet, som än i dag är frikopplad från den ekonomiska logik som råder i de flesta andra sektorer, samt till kapitaltillskotten till klubbarna från aktieägarna eller från utomstående aktörer, för vilka det inte fanns något tak före ikraftträdandet av reglerna om ekonomiskt ”fair play”. När kommissionen gjorde sin finansiella utvärdering av Hércules CF borde den också ha beaktat att klubben, vid tidpunkten för beviljandet av den omtvistade garantin, hade kvalificerat sig för spel i den spanska fotbollsligans högsta division under nästkommande säsong. Konungariket Spanien har för sin del gjort gällande att det angripna beslutet saknar motivering i den mån kommissionen inte bemötte de argument som anförts under det administrativa förfarandet angående fotbollsklubbarnas särskilda affärsmodell.

39 Kommissionen har bestritt Hércules CF:s argument.

40 Tribunalen erinrar om att på det specifika området för statligt stöd är kommissionen bunden av de riktlinjer och meddelanden som den antar, i den mån dessa inte avviker från bestämmelserna i fördraget och godtas av medlemsstaterna. Nämnda riktlinjer och meddelanden får i synnerhet inte tolkas på ett sätt som begränsar tillämpningsområdet för artiklarna 107 FEUF och 108 FEUF eller som strider mot de mål som eftersträvas med dessa artiklar (dom av den 11 september 2008, Tyskland m.fl./Kronofrance, C-75/05 P och C-80/05 P, EU:C:2008:482, punkterna 61 och 65).

41 Vad beträffar det nu aktuella fallet kan det konstateras att kommissionen, i skäl 78 i det angripna beslutet, med stöd av punkt 10 a och punkt 11 i riktlinjerna om undsättning och omstrukturering slog fast att Hércules CF var att betrakta som ett företag i svårigheter vid tidpunkten för den omtvistade garantin.

42 Såsom framgår av skälen 71 och 85 i det angripna beslutet ansåg kommissionen att detta konstaterande var relevant, dels för att fastställa det marknadspris som skulle ligga till grund för jämförelsen med avgiften för den omtvistade garantin, dels för att bedöma huruvida villkoren för att det inte ska anses vara fråga om stöd (punkt 3.2 i tillkännagivandet om garantier) var uppfyllda, såsom Konungariket Spanien gjorde gällande.

43 De kriterier som anges i punkt 10 a och punkt 11 i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering utgör ett konkret uttryck för det allmänna uttalandet i punkt 9 i riktlinjerna om att ”ett företag är i svårigheter om det inte med egna finansiella medel eller med medel från ägare/aktieägare eller långivare kan hejda förluster som utan ingripanden från de offentliga myndigheterna leder till att företaget med största sannolikhet försätts i konkurs på kort eller medellång sikt”.

44 Hércules CF har inte bestritt att tillämpningen av de nyss nämnda punkterna i riktlinjerna om undsättning och omstrukturering under normala omständigheter borde leda till att bolaget ansågs vara ett företag i svårigheter. Hércules CF har däremot bestritt att de aktuella kriterierna kan tillämpas på en sektor – närmare bestämt fotbollssektorn – som i allt väsentligt präglas av en större förmåga hos företagen att skaffa eget eller främmande kapital, oavsett deras ekonomiska situation, och större volatilitet i intäkter och tillgångar, vilka i allt väsentligt är kopplade till klubbarnas sportsliga resultat.

45 Tribunalen finner att det saknas skäl att godta bolagets argumentation, av följande skäl.

46 För det första är den av bolaget åberopade risken för svängningar i intäkter och i värdet på tillgångar en faktor som företag som är verksamma på andra marknader än marknaden för professionell fotboll också konfronteras med regelbundet.

47 För det andra kan enbart den omständigheten att det vid enstaka tillfällen förekommer ageranden utanför en marknadslogik, såsom mecenatverksamhet, inte medföra att det inte ska anses vara fråga om ekonomisk verksamhet. Det har redan slagits fast att professionella klubbars fotbollsverksamhet utgör ekonomisk verksamhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 januari 2005, Piau/kommissionen, T-193/02, EU:T:2005:22, punkt 69). Nämnda omständighet kan inte heller medföra att en annan referensram än kriteriet avseende en privat aktör i en marknadsekonomi ska användas vid bedömningen av huruvida stödmottagaren har fått en fördel. Som kommissionen har gjort gällande utgör den omtvistade åtgärden dessutom en bekräftelse på att sådant investeringsagerande utanför en marknadslogik inom fotbollssektorn – om det antas att det faktiskt förekommit – inte undanröjde Hércules CF:s behov av statlig garanti för att kunna genomföra en nyemission.

48 För det tredje erinrar tribunalen om att begreppet företag i svårigheter, såsom det definieras i punkt 9 i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering, är ett objektivt begrepp som enbart ska bedömas mot bakgrund av konkreta uppgifter om det berörda företagets finansiella och ekonomiska situation (dom av den 6 april 2017, Regione autonoma della Sardegna/kommissionen, T-219/14, EU:T:2017:266, punkt 184). Hércules CF har i huvudsak åberopat allmänna påståenden om fotbollsklubbars

kapitalanskaffnings- och låneförmåga, vilka dock inte i sig är ägnade att påverka den slutsats som kommissionen kom fram till i det angripna beslutet på grundval av individuella finansiella uppgifter om bolaget.

49 Vad för det fjärde beträffar Hércules CF:s jämförelse av sin egen ekonomiska situation med genomsnittssituationen för andra – i första hand spanska, men även europeiska – fotbollsklubbar, kan det konstateras att en sådan jämförelse inte heller är förenlig med de ovan i punkt 48 angivna principerna, vilka ligger till grund för definitionen av begreppet företag i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering. Denna jämförande metod bygger nämligen inte i första hand på Hércules CF:s enskilda situation. Om denna metod användes skulle detta dessutom innebära att åtgärder som vidtas inom sektorer som är på tillbakagång eller förlustbringande eller som uppvisar låg lönsamhet skulle falla utanför kontrollen av statligt stöd.

50 I det avseendet finner tribunalen att det saknas stöd för Hércules CF:s påstående att kommissionen åsidosatte punkt 97 och följande punkter i kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 [FEUF] (EUT C 262, 2016, s. 1) genom att inte använda denna jämförande metod. Den jämförande analys som avses i detta tillkännagivande är nämligen inriktad på den aktuella transaktionen, vilken ska bedömas i förhållande till en referenstransaktion, och inte på stödmottagarens ekonomiska situation.

51 Tribunalen övergår slutligen till att behandla den av Hércules CF åberopade omständigheten att klubben, vid tidpunkten för beviljandet av den omtvistade garantin, hade kvalificerat sig för spel i den spanska fotbollsligans högsta division under nästkommande säsong. Tribunalen finner att den omständigheten utgjorde ett osäkert framtidsperspektiv i ekonomiskt avseende och att den i alla händelser inte i sig kunde påverka den slutsats som kommissionen kom fram till efter att ha konstaterat att Hércules CF hade ett negativt eget kapital och gjorde allt större förluster.

52 Mot bakgrund av det ovan anförda finner tribunalen således att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den första delen av den första grunden.

53 Tribunalen finner även att det saknas stöd för Konungariket Spaniens påstående att det angripna beslutet i nu aktuellt avseende saknar motivering. Som har påpekats i punkterna 41–43 ovan angav kommissionen nämligen i det angripna beslutet vilka kriterier som legat till grund för bedömningen att Hércules CF var ett företag i svårigheter, samtidigt som den, i skäl 78 i det angripna beslutet, redogjorde för hur dessa kriterier hade tillämpats i det aktuella fallet. Vidare följer det av fast rättspraxis att kommissionen inte är skyldig att ta ställning till samtliga argument som de berörda parterna har åberopat i ärendet, utan det räcker att kommissionen anger de sakomständigheter och rättsliga överväganden som har haft väsentlig betydelse i beslutets systematik (se dom av den 30 april 2014, Hagenmeyer och Hahn/kommissionen, T-17/12, EU:T:2014:234, punkt 173 och där angiven rättspraxis). Såsom framgår av tribunalens prövning av den första delen av den första grunden gjorde kommissionen inte fel när den i det angripna beslutet slog fast att Hércules CF vid tidpunkten för beviljandet av den omtvistade garantin var ett företag i svårigheter och den lade således relevanta faktiska och rättsliga omständigheter till grund för denna bedömning.

– Den andra delen av den första grunden, avseende felaktig bedömning av de motgarantier som lämnades

54 Hércules CF har gjort gällande att kommissionen i det angripna beslutet gjorde en felaktig bedömning av arten och räckvidden av de motgarantier som lämnades till IVF i utbyte mot den omtvistade garantin. Till utveckling av detta har bolaget anfört följande. Den motgaranti som lämnades av Aligestión, som var majoritetsaktieägare i Hércules CF, utgjorde inte en tillfällig garanti, utan ett solidariskt borgensåtagande, som Aligestión var bundet av så länge Generalitat Valenciana – som var

tillsynsmyndighet för Fundación Hércules och den mot vilken det solidariska borgensåtagandet indirekt, via IVF, hade gjorts – inte hade godkänt pantsättningen av aktierna i Hércules CF som förvärvats av Fundación Hércules.

55 Aligestión var ett solvent företag, med ett stort fastighetsinnehav. I synnerhet hade företaget även rätt till en procentuell andel av Hércules CF:s bruttointäkter, vilka kunde förväntas öka i och med klubbens uppflyttning till den spanska fotbollsligans högsta division. Vidare innebar den omständigheten att Generalitat Valenciana hade befogenhet att godkänna pantsättningen av aktierna i Hércules CF att myndigheten i praktiken hade rätt att som villkor för upphörandet av den påstått tillfälliga garantin som beviljats av Aligestión kräva att Aligestión först skulle genomföra en omstrukturering av skulderna i Hércules CF, så att Generalitat Valenciana kunde försäkra sig om värdet på de pantsatta aktierna.

56 Den garanti som IVF beviljade upprättades således på marknadsmässiga villkor. Det saknar i det avseendet betydelse att villkoret om att en garanti får täcka högst 80 procent av det underliggande lånet, som anges i tillkännagivandet om garantier, inte var uppfyllt. Kommissionen hade nämligen inte rätt att enbart av detta skäl underlåta att göra en prövning – och i samband därmed ta hänsyn till att det var fråga om en sektor, närmare bestämt idrottssektorn, som omfattas av ett särskilt skydd enligt artikel 165 FEUF – av huruvida den omtvistade garantin hade lämnats på marknadsmässiga villkor. I samband med repliken gav Hércules CF in ett domstolsavgörande som förefaller bekräfta att IVF krävde betalning av Aligestión i dess egenskap av solidarisk borgensman, och fortsätter att göra så än i dag.

57 Kommissionen har för sin del anfört följande. Hércules CF:s beskrivning av Aligestións solidariska borgensåtagande motsägs av själva ordalydelsen i borgensåtagandet och den bekräftelse som gavs av de spanska myndigheterna under det administrativa förfarandet. Därutöver är nämnda beskrivning svår att förena med det förhållandet att IVF valde att väcka talan mot Fundación Hércules och inte mot Aligestión, efter det att IVF hade återbetalat lånet som upptagits hos CAM. Om Aligestión verkligen var i stånd att direkt garantera lånet, såsom Hércules CF har påstått, skulle IVF:s garanti dessutom vara meningslös. Det förhållandet att Aligestións solidariska borgensåtagande slutligen inte visade sig vara ”tillfälligt” beror i alla händelser på omständigheter som inträffade efter det att garantin beviljades och som således saknar betydelse för bedömningen av huruvida Hércules CF fått en fördel.

58 Tribunalen vill i denna del inledningsvis anföra följande. Innan det prövas huruvida kommissionen – såsom påståtts – gjorde en felaktig bedömning i det angripna beslutet av den motgaranti som lämnades av Aligestión, ska det konstateras att det angripna beslutet inte innehåller någon analys av hur denna motgaranti påverkade fastställandet av en fördel.

59 Det följer dock av fast rättspraxis att avsaknad av motivering eller brister i motiveringen innebär ett åsidosättande av väsentliga formföreskrifter i den mening som avses i artikel 263 FEUF, och utgör en grund avseende tvingande rätt som unionsdomstolen kan, eller till och med ska, pröva ex officio (se dom av den 2 december 2009, kommissionen/Irland m.fl., C-89/08 P, EU:C:2009:742, punkt 34 och där angiven rättspraxis).

60 Mot bakgrund av det nyss anförda är tribunalen skyldig att pröva huruvida kommissionen eventuellt har åsidosatt sin motiveringsskyldighet och att ge rättegångsdeltagarna tillfälle att yttra sig över denna fråga, vilket den gjorde i samband med åtgärderna för processledning av den 13 juli 2018 och därefter vid förhandlingen den 14 september 2018.

61 Tribunalen erinrar om att enligt fast rättspraxis beror motiveringsskyldighetens omfattning på den berörda rättsaktens beskaffenhet och på det sammanhang i vilket den antagits. Av motiveringen ska klart och tydligt framgå hur institutionen har resonerat. Syftet med detta är dels att ge de som berörs av den vidtagna åtgärden kännedom om skälen för åtgärden, så att de kan tillvarata sina rättigheter och kan bedöma huruvida beslutet är välgrundat, dels att göra det möjligt för unionsdomstolen att pröva

beslutets lagenlighet. Det krävs inte att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen, eftersom bedömningen av om motiveringen av en rättsakt uppfyller kraven i artikel 296 FEUF inte ska ske endast utifrån rättsaktens ordalydelse utan även utifrån sammanhanget och samtliga rättsregler på det ifrågavarande området (se dom av den 18 januari 2012, Djebel – SGPS/kommissionen, T-422/07, EU:T:2012:11, punkt 52 och där angiven rättspraxis).

62 Vad beträffar det nu aktuella fallet kan det konstateras att den motgaranti som lämnades av Aligestión nämns en enda gång i det angripna beslutet, i samband med beskrivningen av den omtvistade åtgärden, för att därefter aldrig nämnas igen. Motgarantin nämns således inte i de delar av det omtvistade beslutet som rör frågan huruvida det ska anses vara fråga om ett stöd och till vilken storlek det i sådant fall uppgår till. Det framgår i synnerhet av skäl 93 i det angripna beslutet att den enda säkerhet som nämns i samband med bedömningen av marknadsmässigheten av storleken på den avgift för garantin som inom ramen för den omtvistade åtgärden togs ut av IVF var panten till förmån för IVF i form av aktier i Hércules CF som förvärvats av Fundación Hércules. I det angripna beslutet nämns således ingen annan säkerhet och i synnerhet inte den motgaranti som lämnades av Aligestión.

63 Som svar på en skriftlig fråga från tribunalen har kommissionen emellertid gjort gällande att hänvisningen till den aktuella motgarantins ”tillfälliga” karaktär och redogörelsen i skäl 10 i det angripna beslutet för konsekvenserna av att Fundación Hércules inte återbetalade lånet (det vill säga att IVF beslutade ersätta banken som borgenär för det aktuella lånet och att väcka talan mot Fundación Hércules) ska tolkas på så sätt att den motgaranti som lämnades av Aligestión inte var ”verkningsfull” och därför inte behövde undersökas ytterligare.

64 Enligt kommissionen bekräftades nyss nämnda omständighet, det vill säga att den motgaranti som lämnades av Aligestión inte var ”verkningsfull”, av Konungariket Spaniens yttrande under det administrativa förfarandet, där det angavs att ”IVF [hade] erhållit motgarantier för de undersökta garantierna, särskilt pant på de aktier som stiftelserna förvärvat med de garanterade lånen” (skäl 38 i det angripna beslutet) samt av lydelsen av den motgaranti som lämnades av Aligestión, av vilken framgår att den beviljades för en begränsad tid och skulle upphöra när ett antal villkor hade uppfyllts, vilket enligt kommissionens uppgifter skulle komma att ske inom en kort tidsperiod.

65 Kommissionen anser således i allt väsentligt att det framgår med tillräcklig tydlighet av det angripna beslutet att den motgaranti som lämnades av Aligestión saknade betydelse för bedömningen av huruvida Hércules CF fått en fördel och att detta motiverar att denna fråga inte behandlas särskilt i beslutet.

66 Tribunalen gör i denna del följande bedömning. Den av kommissionen i målet åberopade omständigheten att villkoren för upphörandet av Aligestións solidariska borgensåtagande skulle komma att uppfyllas inom en kort tidsperiod framgår inte av det angripna beslutet.

67 Härtill kommer att omnämnandet, i skäl 10 i det angripna beslutet, av att IVF hade betalat tillbaka Fundación Hercules skuld för att sedan ersätta den långivande banken som borgenär och väcka talan mot Fundación Hercules, inte ger några upplysningar om vilka säkerheter som, i förekommande fall, tagits i anspråk av IVF. I alla händelser kan det inte på grundval detta omnämnande slås fast att kommissionen, när det administrativa förfarandet hade avslutats, ansåg att den motgaranti som lämnats av Aligestión saknade verkan.

68 Slutligen finner tribunalen att den sammanfattning av Konungariket Spaniens yttrande som återfinns i skäl 38 i det angripna beslutet inte heller ger några upplysningar om kommissionens bedömning av vilken betydelse motgarantin från Aligestión skulle tillmätas vid fastställandet av huruvida Hércules CF fått en fördel (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 januari 2013, Frucona Košice/kommissionen, C-73/11 P, EU:C:2013:32, punkt 84). Det kan för fullständighetens skull nämnas att den franska versionen av det angripna beslutet – som kommissionen uttryckligen hänvisat till – visserligen ger intrycket av att Konungariket Spanien i nämnda yttrande endast syftade på den

säkerhet som ställts i form av pantsättning av aktier i Hércules CF och motsvarande säkerheter som ställts i samband med de övriga åtgärder som avses i det angripna beslutet. Den spanska versionen av beslutet, som är den enda autentiska versionen, kan emellertid tvärtom läsas på så sätt att Konungariket Spanien tog hänsyn till att det fanns andra säkerheter.

69 Härav följer att det i motiveringen i det angripna beslutet, vad beträffar den motgaranti som lämnades av Aligestión, endast anges att motgarantin var av tillfällig karaktär och skulle gälla fram till dess att Fundación Hércules pantsatte aktierna i Hércules CF. I motiveringen anges inte huruvida denna omständighet i sig rättfärdigade att det inte togs hänsyn till motgarantin vid fastställandet av huruvida det var fråga om ett stöd och till vilken storlek det i sådant fall uppgick till, och det förklaras inte heller varför så skulle vara fallet.

70 Det framgår emellertid av punkt 3.2 d och punkt 4.2 i tillkännagivandet om garantier att säkerheter som ställts i samband med att garantin lämnades eller i samband med den underliggande lånetransaktionen genomfördes utgör en relevant faktor vid bedömningen av huruvida det är fråga om ett stöd och till vilken storlek det i sådant fall uppgår till. Den motgaranti som lämnades av Aligestión utgör därför i princip en relevant faktor. Det saknas vidare stöd i tillkännagivandet om garantier för att anse att en säkerhet saknar betydelse av det skälet att den endast är av ”tillfällig” karaktär.

71 Mot bakgrund av rättsreglerna på det aktuella området, i det nu aktuella fallet artikel 107.1 FEUF och tillkännagivandet om garantier, kunde å ena sidan de berörda parterna och å andra sidan unionsdomstolen följaktligen förvänta sig att det angripna beslutet skulle innehålla en redogörelse för kommissionens resonemang i fråga om vilken betydelse motgarantin från Aligestión haft för bedömningen att det var fråga om ett stöd och, i förekommande fall, av dess storlek.

72 Härtill kommer att det rör sig om en del av motiveringen som är av avgörande betydelse i det angripna beslutets systematik. I beslutet slås nämligen fast att värdet på den enda säkerhet som undersökts var ”nästan noll” (skäl 93 i det angripna beslutet), och detta trots att storleken på de säkerheter som ställdes till IVF var än mer avgörande med tanke på att kreditvärderingen av det berörda företaget, i detta fall Hércules CF, var dålig (kreditbetyg i kategorin CCC, se skäl 83 i det angripna beslutet).

73 Det kan vidare konstateras att det i det angripna beslutet inte anges inom vilken frist Fundación Hércules skulle lämna aktierna i Hércules CF som pant till IVF, samtidigt som det dock anges att det var denna händelse som befriade Aligestión från dess förpliktelser enligt den ”tillfälliga” motgarantin som lämnats till IVF. Det angripna beslutet innehåller således inga uppgifter med stöd av vilka det kan utläsas hur länge den ”tillfälliga” motgarantin gällde och därmed inte heller hur sannolikt det var att den fortfarande skulle gälla, om den garanti som lämnats av IVF skulle komma att tas i anspråk.

74 Det framgår således varken uttryckligen (se punkt 67 ovan) eller underförstått av det angripna beslutet att motgarantin från Aligestión hade en kort giltighetstid. Även om det antas – såsom kommissionen tycks hävda – att uppgiften om giltighetstiden för motgarantin från Aligestión skulle kunna utgöra en sådan omständighet i sammanhanget som kan minska omfattningen av kommissionens motiveringsskyldighet, så kvarstår faktum att denna uppgift inte anges i det angripna beslutet.

75 Härav följer att kommissionen i det angripna beslutet borde ha förklarat på vilket sätt den, i förekommande fall, hade beaktat nämnda motgaranti.

76 Mot bakgrund av det nyss anförda finner tribunalen att det angripna beslutet i nu aktuellt avseende saknar motivering.

77 På grund av denna avsaknad av motivering har tribunalen inte möjlighet att göra en prövning av huruvida det finns fog för de argument som Hércules CF har anfört till utveckling av den andra delen av den första grunden.

78 Tribunalen finner därför, utan att talan i övrigt behöver prövas, att det angripna beslutet ska ogiltigförklaras, till den del det rör Hércules CF, på grund av att det i nu aktuellt avseende saknar motivering.

Rättegångskostnader

79 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Hércules CF har yrkat att kommissionen ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet ska yrkandet bifallas.

80 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska medlemsstater och institutioner som har intervenerat bära sin rättegångskostnad. Konungariket Spanien ska därför bära sina egna rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen)

följande:

1) Kommissionens beslut (EU) 2017/365 av den 4 juli 2016 om det statliga stöd SA.36387 (2013/C) (f.d. 2013/NN) (f.d. 2013/CP) som Spanien har genomfört till förmån för Valencia Club de Fútbol [SAD], Hércules Club de Fútbol [SAD] och Elche Club de Fútbol [SAD] ogiltigförklaras i den del det rör Hércules Club de Fútbol SAD.

2) Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för Hércules Club de Fútbol.

3) Konungariket Spanien ska bära sina egna rättegångskostnader.

Kanninen Schwarcz Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 20 mars 2019.

Underskrifter